

Klagenemnda for tilskudd
til kulturarrangementer

Avgjørelse fra Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer 3. mai 2023

Sak: 2023/0075
Klager: Hamar Teater AS

Klagenemndas sammensetning:

Nemndsleder Tore Lunde, nemndsmedlemmene Kiran Aziz, Elin Reboli Melberg og Morten Thuve

1 Sakens bakgrunn

- (1) Hamar Teater AS (heretter «klager») søkte 23. januar 2022 om tilskudd fra stimuleringsordningen for kulturlivet til arrangementene «Frikk og jakten på julehjertene» og «Romjulskro med The Hoggorms» for perioden 18. desember 2021 til 29. desember 2021. Klager søkte etter forskrift 14. mai 2021 nr. 1521 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer fra juli 2021 som følge av covid-19 (heretter «forskriften»). Klager søkte om tilskudd på kroner 659 825.
- (2) Kulturdirektoratet (tidligere Kulturrådet) etterspurte diverse dokumentasjon den 21. februar 2022, blant annet kontrakter med kunstneriske og faglige medvirkende, spesifisering av faste driftsutgifter, husleiekontrakt og en forklaring til billetterapporter. Opprinnelig var det gitt frist for innsending til 23. februar 2022, men klager ba om utsatt svarfrist og fikk innvilget ny frist den 25. februar 2022. Klager ettersendte dokumentasjon på fristdagen.
- (3) Den 9. mars 2022 etterspurte Kulturdirektoratet ytterligere informasjon knyttet til spesifisering av postene i budsjettet med frist til 11. mars 2022. Klager ettersendte dokumentasjonen samme dag.
- (4) Kulturdirektoratet avslø søknaden 17. mars 2022 med den begrunnelse at det kun var billetterte kulturarrangement som var «budsjettetert med driftstap før tilskudd», som kunne motta støtte under stimuleringsordningen, og at det budsjetterte driftstapet måtte skyldes offentlige smittevernsbegrensninger, jf. forskriften § 4 bokstav b og c. I vedtaket ble det vist til at dersom man la til grunn inntektene i søknaden, ville arrangementene det ble søkt tilskudd til gått med overskudd med ordinær kapasitet på 303 billetter per enkeltforestilling. Regnestykket inkluderte imidlertid en inntektspost på kroner 350 000 som omfattet «egeninnsats/støtte kommune avlyste forestillinger». Av denne posten utgjorde kroner 47 000 tilskudd fra kommunen som følge av avlyste forestillinger, mens

kroner 303 000 var tapte inntekter for avlyste forestillinger det ikke ble kompensert for. De avlyste forestillingene var ikke en del av søknadsgrunnlaget, og de tilhørende inntektene på kroner 350 000 ble dermed trukket ut av budsjettet. Uten disse inntektene ville de omsøkte arrangementene gått med driftstap uavhengig av myndighetspålagte krav eller begrensninger knyttet til covid-19 utbruddet. Søknaden ble dermed avslått som følge av at arrangementene ikke var budsjettert med driftstap på grunn av offentlige krav eller begrensninger.

- (5) Klager påklaget vedtaket 6. april 2022. Klager viste til at de hadde arbeidet med prosjektet hele høsten 2021 og at lettelsen var stor da stimuleringsordningen ble lansert og de kunne fullføre arbeidet. Klager har særlig trukket frem at det kan virke som at de har blitt felt av en liten teknisk feil i beregningen av arbeidskreditt/egeninnsats i søknaden. Bakgrunnen for beregningsfeilen var at klager dels måtte nedskalere og dels avlyse flere forestillinger som følge av restriksjoner. I etterkant viste det seg at klager egentlig hadde et større underskudd enn det som var lagt til grunn i søknaden når man så historikken til prosjektet i sin helhet. Klager har vist til at budsjettet var et visningsbudsjett, herunder at alle reelle kostnader skulle vises, men at de medvirkende har deltatt på «spekk» i flere år. Klager har understreket at den arbeidsinnsatsen som har blitt utført av de involverte profesjonelle aktørene også har ført til et stort underskudd, som har blitt dekket gjennom arbeidskreditt. I denne forbindelse viste klager til de innsendte kontraktene med de kunstneriske medvirkende, hvor det fremgikk at honorar var avhengig av omsøkt støtte og billettinntekter. Klager har fremhevet at det har vært en jevn økning i publikumstallene, noe som har gjort at dette har blitt en jobb en del frilansere har kunnet regne med og som de fast ansatte har kunnet se som hovedproduksjonen i november og desember de siste årene. Klager ba om at Kulturdirektoratet vurderte saken på nytt.
- (6) Kulturdirektoratet sendte en e-post til klager 10. oktober 2022 der de etterspurte detaljert prosjektregnskap som viste inntekts- og kostnadsfordeling for de ulike arrangementene, med frist til 14. oktober 2022. Klager ba om utsatt frist og sendte inn prosjektregnskap på de to omsøkte arrangementene den 21. oktober 2022.
- (7) På bakgrunn av klagen fattet Kulturdirektoratet et nytt vedtak i saken datert 31. oktober 2022. I det nye vedtaket ble det oppgitt at klagen fra 6. april var delvis tatt til følge ettersom arrangementet «Romjulskro med The Hoggorms» var budsjettert med driftstap før tilskudd på grunn av myndighetspålagte krav knyttet til covid-19-utbruddet. Det ble derfor bevilget tilskudd på kroner 26 684. Med hensyn til arrangementet «Frikk og jakten på julehjertene» ble det på nytt stadfestet at arrangementet ikke oppfylte vilkårene i forskriften § 4 første ledd.
- (8) Klager signerte kontrakt 10. november 2022 og påklaget det nye vedtaket 21. november 2022. Klager presiserte at klagen kun var rettet mot vurderingen av arrangementet «Frikk og jakten på julehjertene», og ikke arrangementet «Romjulskro med The Hoggorms». Klager viste til at de hadde misforstått ordlyden i forskriften § 4 bokstav c), og at de alltid har budsjettert med underskudd for romjulsteateret. Etter klagers syn var det ikke mulig å lese seg frem til kravet om årsakssammenheng mellom forskriften § 4 bokstav b og c, og at dette vilkåret var tilsørt av spørsmålene fra Kulturdirektoratet i forbindelse med søknadsbehandlingen. Videre har klager anført at ordningen var til for å hjelpe de som var i gang med store prosjekter, og som ikke med god grunn kunne avlyse og permittere når restriksjonene nettopp var utformet slik at de burde

gjennomføre. Klager ba også om mulighet til å levere inn et revidert regnskap som samstemte med realitetene, og ba om forståelse for at de hadde feiltolket reglene.

- (9) Kulturdirektoratet vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingssaker datert 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer ved Kulturrådets innstilling datert 3. februar 2023.
- (10) I innstillingen datert 3. februar 2023 viste Kulturdirektoratet til at det må være årsakssammenheng mellom at det billetterte kulturarrangementet er budsjettert med driftstap og offentlige smittevernsbegrensninger knyttet til covid-19-utbruddet, jf. forskriften § 4 bokstav c. Dette innebar at det ikke kunne gis tilskudd til arrangement som er budsjettert med driftsunderskudd på grunn av andre forhold. Kulturdirektoratet viste til at vilkåret om at det ikke gis tilskudd til arrangement som ville blitt budsjettert med driftstap i en normalsituasjon som absolutt. Siden prosjektregnskapet for «Frikk og jakten på julehjertene» viste at arrangementene ville gå med driftstap i en normalsituasjon, så var ikke vilkårene for å få tilskudd etter forskriften § 4 første ledd oppfylt.
- (11) Klager har i brev datert 22. februar 2023 fått informasjon om saksgangen for Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer og frist til å inngi kommentarer til Kulturdirektoratets innstilling i saken eller andre merknader.
- (12) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer avholdt nemndsmøte i saken 3. mai 2023.

2 Det rettslige grunnlaget

- (13) Det rettslige grunnlaget er forskrift 14. mai 2021 nr. 1521 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer fra juli 2021 som følge av covid-19.
- (14) Formålet med stimuleringsordningen fremgår av forskriften § 2:

«Formålet med tilskuddene er

a. å nå kulturpolitiske mål og avhjelpe kultursektoren gjennom den pågående covid-19-krisen gjennom å stimulere til gjennomføring av arrangementer i kultursektoren innenfor smittevernpålegg gitt av offentlige myndigheter som følge av covid-19 og

b. å stimulere til økt aktivitet i hele kulturarrangementets verdikjede gjennom at tilskuddsmottakere overholder økonomiske forpliktelser overfor involverte parter i samsvar med inngåtte avtaler.»

- (15) Det fremgår av forskriften § 4 første ledd at:

«Norsk kulturråd kan gi tilskudd til gjennomføring av billetterte kulturarrangement som

a. er åpne for allmennheten innenfor en periode som fastsettes av Norsk kulturråd.

b. må redusere antall fysiske deltagere eller besøkende på kulturarrangementet i forhold til en normalsituasjon på grunn av myndighetspålagte krav eller begrensninger knyttet til covid-19-utbruddet og

c. er budsjettert med driftstap før tilskudd. Tilskudd til filmdistributører som arrangør omfatter kostnader til distribusjon (lansering og markedsføring) og minimumsgarantier til en film og skal føre til gjennomføring av kulturarrangementet som nevnt i første ledd.»

- (16) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

3 Klagenemndas vurdering

- (17) Saken gjelder klage på vedtak om avslag på tilskudd til gjennomføring av arrangementet «Frikk og jakten på julehjertene» i perioden 18. desember 2021 til 29. desember 2021.
- (18) Kulturdirektoratet har i innstillingen begrunnet avslaget med at det ikke var årsakssammenheng mellom at det billetterte kulturarrangementet var budsjettert med driftstap og offentlige smittevernsbegrensninger knyttet til covid-19-utbruddet, jf. forskriften § 4 bokstav c. Ifølge Kulturdirektoratet er klager ikke berettiget tilskudd for arrangementet siden det ville vært budsjettert med driftstap også i en normalsituasjon.
- (19) Klager har anført at de hadde misforstått ordlyden i forskriften § 4 bokstav c), og at de alltid har budsjettert med underskudd for romjulsteateret. Etter klagers syn var det ikke mulig å lese seg frem til kravet om årsakssammenheng mellom forskriften § 4 bokstav b og c, og at dette vilkåret var tilslørt av spørsmålene fra Kulturdirektoratet i forbindelse med søknadsbehandlingen. Videre har klager anført at ordningen var til for å hjelpe de som var i gang med store prosjekter, og som ikke med god grunn kunne avlyse og permittere når restriksjonene nettopp var utformet slik at de burde gjennomføre. Klager har bedt om en mulighet til å levere inn et revidert regnskap som samstemmer med realitetene, og bedt om forståelse for at de har feiltolket reglene.
- (20) Det følger av forskriften 4 første ledd bokstav c) at det kan gis tilskudd til kulturarrangementer som «*er budsjettert med driftstap før tilskudd*». Kravet om at arrangementet må være budsjettert med driftstap før tilskudd må sees i sammenheng med vilkåret i forskriften § 4 bokstav b). Her fremgår det at arrangementet må ha redusert antall fysiske deltagere på arrangementet i forhold til normalsituasjonen på grunn av myndighetspålagte krav eller begrensninger knyttet til covid-19-utbruddet. Dette innebærer et krav om årsakssammenheng mellom budsjettert driftstap og smittevernsbegrensninger. Etter nemndas vurdering vil det ikke foreligge årsakssammenheng mellom budsjettert driftstap og smittevernsbegrensninger i tilfeller der arrangementer ville gått med driftstap uavhengig av myndighetspålagte begrensninger, det vil si med full publikumskapasitet.
- (21) Denne tolkningen understøttes av forskriften § 2 bokstav a) hvor det fremgår at formålet med ordningen er «*å [...] avhjelpe kultursektoren gjennom den pågående covid-19-krisen gjennom å stimulere til gjennomføring av arrangementer i kultursektoren innenfor smittevernpålegg gitt av offentlige myndigheter som følge av covid-19*». Etter

nemndas forståelse skal stimuleringsordningen tilrettelegge for at arrangementer gjennomføres på tross av restriksjoner knyttet til antall deltagere i forhold til en normalsituasjon, selv om dette medfører at arrangementet budsjetteres med driftstap. Det vises til at klagenemnda flere ganger tidligere har slått fast at det foreligger et krav om budsjettert driftstap og myndighetspålagte restriksjoner, herunder i sak 2022/1335 premiss 22-23, sak 2022/466 premiss 13-14 og sak 2021/1921 premiss 23.

- (22) Spørsmålet for nemnda er dermed om arrangementet ville gått med underskudd i en normalsituasjon uten smittevernbegrensinger. Nemnda bemerker innledningsvis at det er noe uklart hvordan egeninnsatsen er regnskapsført av klager, men dette får ikke avgjørende betydning for nemndas vurdering. I søknaden har klager opplyst at maksimal publikumskapasitet i en normalsituasjon var 303. Klager har oppgitt at ordinær billettpris var kroner 350 for voksne og kroner 225 for barn, i snitt rundt kroner 270. Dette innebærer totale billettinntekter i en normalsituasjon på rundt kroner 572 670. Klager har også budsjettert andre salgsinntekter på kroner 5 610. Nemnda legger til grunn at disse ville hatt tilsvarende prosentvise økning som billettinntektene, slik at de ville utgjort rundt kroner 42 019 i en normalsituasjon. I tillegg til dette har klager i søknaden budsjettert med kroner 130 000 i inntekter fra offentlige og private tilskudd og kroner 42 000 i sponsorinntekter. Ettersom disse inntektene ikke direkte er knyttet til antall publikummere, legger nemnda til grunn at disse ville vært uendret uten smittevernrestriksjonene. Klagers totale inntekter i en normalsituasjon utgjør derfor kroner 786 689, og med budsjetterte utgifter på kroner 1 227 635 innebærer dette at klager ville hatt et driftsunderskudd på kroner 440 946 i en normalsituasjon. Som følge av at klager ikke ville gått med overskudd uten smittevernrestriksjoner er det klagenemndas syn at det ikke er årsakssammenheng mellom det budsjetterte driftstapet og smittevernrestriksjonene, slik at vilkåret i forskriften § 4 bokstav c ikke er oppfylt.
- (23) Klager har opplyst at de opprinnelig hadde planlagt 15 arrangementer, men ble nødt til å avlyse åtte arrangementer grunnet restriksjoner og påvist covid-19 i ensemblet. De avlyste arrangementene ble det søkt om støtte til fra kommunale ordninger og klager har presisert at disse ikke er medregnet i søknaden om tilskudd fra stimuleringsordningen. Klager har videre opplyst at arrangementet har vært budsjettert med driftstap i flere år. Klagenemnda kan på denne bakgrunn ikke se at er grunnlag for å ta hensyn til arrangementer som allerede var avlyst og ikke en del av søknaden til Kulturdirektoratet ved vurderingen av om det er årsakssammenheng mellom det budsjetterte driftstapet og smittevernrestriksjonene.

4 Vedtak

- (24) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer fatter etter dette følgende vedtak:
- 1. Klagen tas ikke til følge**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Bergen, 3. mai 2023

Tore Lunde
Nemndsleder

Elin Reboli Melberg
Nemndsmedlem

Morten Thuve
Nemndsmedlem

Kiran Aziz
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk